

نظام سازی

و
حسن

نویسنده:

احمد رضا اخوت

سرشناسه	: اخوت، احمدرضا، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: نظام‌سازی حُسن/ نویسنده احمدرضا اخوت.
مشخصات نشر	: تهران: نشر قرآن و اهل بیت نبوت (ع)، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۳۵۴ ص.: نمودار.
فروست	: مجموعه کتب «ساختاری» حوزه «جامعه».
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۱۸-۴۷-۱
یادداشت	: نمایه.

نظام سازی حسن

از مجموعه کتب «ساختاری» حوزه «جامعه»

نویسنده: احمد رضا اخوت
ناشر: انتشارات قرآن و اهل بیت نبوت علیه‌السلام
شمارگان: چاپ اول، ۱۳۹۴، ۱۰۰ نسخه

مراکز پخش:

- مجمع مدارس دانشجویی قرآن و عترت علیه‌السلام دانشگاه تهران
تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر شمالی، پلاک ۱۴۳۷، طبقه ۴.

www.QuranEtratSchool.ir

انتشارات قرآن و اهل بیت نبوت علیه‌السلام
تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر شمالی، پلاک ۱۴۳۷، طبقه ۳
تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۳۶۷۹۵

Majmooeasar@yahoo.com

- انتشارات کتاب فردا

قم، بلوار بسیج، کوچه ۳۰، پلاک ۶
تلفن: ۰۲۵۳-۷۷۴۶۹۹۳

۱۳	مقدمه.....
۱۷	فاتحه: نظام‌سازی حُسن.....
۱۹	نظام‌سازی حُسن در سرود بارکه نافر.....
۲۵	نقش و جایگاه ملائکه در نظام‌سازی حُسن.....
۲۸	نقش و جایگاه ولی الهی در نظام‌سازی حُسن.....
۳۱	نظام‌سازی حُسن در عملیات ولی الهی.....
۳۶	مؤلفه‌های نظام‌سازی حُسن.....
۴۱	فصل اول: اصول و مبانی نظام‌سازی حُسن.....
۴۳	۱. اصول و مهارت‌های جدال احسن.....
۴۴	۱-۱. اصول و مبانی جدال احسن.....
۴۸	۱-۲. شیوه‌های جدال احسن.....
۵۱	۱-۳. آموزش مؤمنین برای جدال احسن.....
۵۲	۲. اصول و مهارت‌های نشان‌دادن آیات و انتقال حکمت.....
۵۲	۲-۱. اصول و مبانی نشان‌دادن آیات و انتقال حکمت.....
۵۴	۲-۲. شیوه‌های نشان‌دادن آیات و انتقال حکمت.....
۵۶	۲-۳. آموزش مؤمنین برای نشان‌دادن آیات و انتقال حکمت.....
۵۶	۳. اصول و مهارت‌های موعظه حسنه.....
۵۷	۳-۱. اصول و مبانی موعظه حسنه.....

- ۳-۲. شیوه‌های موعظه حسنه ۶۰
- ۳-۳. آموزش مؤمنین برای موعظه حسنه ۶۰
۴. اصول و مهارت‌های استقرار حسنه ۶۲
- ۴-۱. اصول و مبانی استقرار حسنه ۶۲
- ۴-۲. شیوه‌های استقرار حسنه ۶۳
- ۴-۳. آموزش مؤمنین در استقرار حسنه ۶۴
۵. اصول و مهارت‌های پیرامون اسوه حسنه ۶۵
- ۵-۱. اصول و مبانی پیرامون اسوه حسنه ۶۶
- ۵-۲. شیوه‌های ارتباط با اسوه حسنه ۶۷
- فصل سوم: راهبردهای جدال احسن ۶۹
۱. جدال احسن: از منظر امام حسن عسکری علیه‌السلام ۷۱
- ۱-۱. رورت جدال احسن ۷۱
- ۱-۲. موانع جدال احسن ۷۲
- ۱-۳. تدوین مایه‌ها در جدال احسن توسط پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله ۷۳
۲. نحوه شکل‌گیری و خاتمه جدال احسن ۸۵
۳. شیوه‌های جدال احسن ۸۹
۴. مؤلفه‌های مؤثر در تنوع‌بخشی جدال احسن ۹۳
- ۴-۱. عرصه‌سازی در جدال احسن ۹۹
- ۴-۲. توانمندسازی افراد برای جدال احسن و در جدال احسن ۱۰۹
- ۴-۳. بهره‌مندسازی ۱۱۴
- ۴-۴. القا در جدال احسن ۱۱۷
۵. جدال احسن در عرصه‌های خاص ۱۲۰
۶. مواجهه با حسن‌غایت جدال احسن ۱۲۲
۷. آسیب‌های جدال احسن ۱۲۳
- فصل سوم: راهبردهای نشان دادن حسن در آیات (حکمت) ۱۲۵
۱. آیات، آینه حُسن ۱۲۷
۲. نقش آیات در رؤیت حُسن و انتخاب احسن ۱۳۰
۳. ضرورت نشان دادن آیات ۱۳۶
۴. روش‌های نشان دادن آیات ۱۳۸
- ۴-۱. تصریف آیات ۱۳۸

۴-۲. تفصیل آیات	۱۴۱
۴-۳. دعوت به رؤیت آیات	۱۴۳
۴-۴. تلاوت آیات	۱۴۶
۴-۵. تبیین آیات	۱۴۸
۵. نقش نشان دادن آیات در نظام‌سازی حُسن	۱۵۱
۵-۱. تقویت قوای درونی، غایت مشاهده آیات	۱۵۲
۵-۲. فعال شدن قوای درونی، جلوه‌ای از حُسن	۱۵۳
۵-۳. رابطه متقابل حُسن و حکمت	۱۵۴
۵-۴. حکمت، پیام آیات و انتخاب احسن، نتیجه آن	۱۵۵
۶. نظام‌سازی حُسن در گرو گسترش حکمت	۱۵۹
۶-۱. م‌موای حکمت	۱۵۹
۶-۲. سازار، زش و انتقال حکمت	۱۶۱
۶-۳. و نود علما، حکمت	۱۶۴
۷. آیه‌سازی با انتقال پیام به وسیله حکمت	۱۶۴
فصل چهارم: راهبردهای موعظه حسنه	۱۶۷
۱. معنای موعظه حسنه	۱۶۹
۲. مؤلفه‌های موعظه حسنه	۱۷۰
۳. ویژگی‌های موعظه حسنه	۱۷۲
۳-۱. ویژگی‌های مبنایی موعظه حسنه	۱۷۴
۳-۲. نتایج و منافع موعظه حسنه	۱۷۷
۴. ضرورت موعظه حسنه	۱۷۹
۵. ویژگی‌های موعظه‌کننده	۱۸۲
۶. روش‌های موعظه حسنه	۱۸۵
۶-۱. موعظه حسنه از طریق مشابه‌سازی شرایط	۱۸۶
۶-۲. موعظه حسنه از طریق تبیین وجوه موضوع	۱۸۸
۶-۳. موعظه حسنه از طریق تبیین سنت‌ها	۱۸۹
۶-۴. موعظه حسنه از طریق معرفی مراقبت‌های کلیدی	۱۹۰
۶-۵. موعظه حسنه از طریق موضع‌گیری صریح و قاطع	۱۹۰
۶-۶. موعظه حسنه از طریق تعیین وظایف اجتماعی	۱۹۱
۶-۷. موعظه حسنه از طریق آشنایی با وحی و کلام الهی	۱۹۲

- ۸-۶. موعظه حسنه از طریق مواجهه آموزنده با هر چیز ۱۹۲
- ۹-۶. موعظه حسنه از طریق معرفی مصادیق موفق ۱۹۳
- ۱۰-۶. موعظه حسنه از طریق ارائه امر و نهی ۱۹۳
- ۱۱-۶. موعظه حسنه از طریق ارائه دلیل ۱۹۴
- ۱۲-۶. موعظه حسنه از طریق تبیین فرایند امور ۱۹۵
- ۱۳-۶. موعظه حسنه از طریق یادآوری اشتباهات ۱۹۵
- ۱۴-۶. موعظه حسنه از طریق تبیین شروط موفقیت ۱۹۵
- ۱۵-۶. موعظه حسنه جمعی برای امر به معروف و نهی از منکر ۱۹۶
۷. غایت موعظه حسنه ۱۹۷
۸. جایگاه موعظه حسنه در نظام‌سازی حُسن ۲۰۰
- ۱-۸. بسترسازی فضای موعظه ۲۰۳
- ۲-۸. یگانه‌سازی نیاز به وعظ و خطابه ۲۰۵
- ۳-۸. سازسازی متواضعانه ۲۰۶
- ۴-۸. بزارا زینی ۲۰۷
- ۵-۸. غلبه‌سازی ۲۰۹
- فصل پنجم: راهبردهای استقرار حسنه ۲۱۱
۱. معنای استقرار حسنه (جاء الحسنه) ۲۱۳
۲. ضرورت استقرار حسنه ۲۱۸
۳. چگونگی استقرار حسنه ۲۲۰
- ۱-۳. استقرار حسنه به وسیله تحقق این امر ۲۲۱
- ۲-۳. استقرار حسنه با تبعیت از ولی، مقابله دشمن و استقامت ۲۲۲
- ۳-۳. استقرار حسنه با ذکر، تفکر، عبادت و جهاد ۲۲۳
- ۴-۳. استقرار حسنه با معرفت به حق و اقرار عملی به آن ۲۲۴
- ۵-۳. استقرار حسنه با استمرار در همراهی با مؤمنین ۲۲۵
- ۶-۳. استقرار حسنه با انجام باقیات صالحات ۲۲۶
- ۷-۳. استقرار حسنه با کنارگذاشتن کوچک‌ترین علو و فساد ۲۲۷
- ۸-۳. استقرار حسنه با حب اهل بیت علیهم السلام ۲۲۸
- ۹-۳. استقرار حسنه با تبعیت از دین و شریعت ۲۳۰
۴. ویژگی‌های استقرار دهندگان حسنه ۲۳۵
۵. راهبردهای اصلی استقرار حسنه ۲۳۷

۶. نظام‌سازی استقرار حسنه	۲۳۷
۶-۱. ساختار حسن مداری برای مدیران	۲۳۸
۶-۲. ساختار حسن مداری برای گروه‌های مردم	۲۵۱
۶-۳. ساختار حسن مداری برای رهبران	۲۶۹
فصل ششم: راهبردهای توجه به اسوه حسنه	۲۷۳
۱. معنای اسوه حسنه	۲۷۵
۲. ضرورت اسوه حسنه و شرایط بهره‌مندی از او	۲۷۹
۳. روش‌های بهره‌مندی از اسوه حسنه	۲۸۶
۳-۱. شناخت عملکرد اسوه حسنه	۲۸۶
۳-۲. بهره‌مندی از نور اسوه	۲۹۰
۳-۳. بهره‌مندی از برهان اسوه	۲۹۰
۳-۴. بهره‌مندی از سلوک اسوه	۲۹۰
۳-۵. بهره‌مندی از ادب اسوه	۲۹۱
۳-۶. بهره‌مندی از اخلاق و نزدیکان اسوه	۲۹۱
۳-۷. بهره‌مندی از کلمات طیب اسوه	۲۹۳
۳-۸. بهره‌مندی از احکامات الهی اسوه	۲۹۳
۳-۹. بهره‌مندی از صفات شایسته اسوه	۲۹۴
۳-۱۰. بهره‌مندی از ویژگی‌های اقلیم اسوه	۲۹۴
۳-۱۱. بهره‌مندی از شیوه‌های جهاد و مبارزه اسوه	۲۹۵
۳-۱۲. بهره‌مندی از آثار یاد اسوه	۲۹۵
۳-۱۳. بهره‌مندی از آثار رسالت اسوه	۲۹۶
۳-۱۴. بهره‌مندی از حجت‌های اسوه	۲۹۶
۳-۱۵. بهره‌مندی از مواظبت اسوه	۲۹۷
۳-۱۶. توجه به دعوت‌های اسوه	۲۹۷
۴. غایت اسوه حسنه	۲۹۸
۵. اسوه‌سازی در نظام‌سازی حسن	۳۰۱
۵-۱. اسوه‌سازی در ظلم و ظلمت‌ستیزی	۳۰۳
۵-۲. اسوه‌سازی در ابهام‌زدایی و روشن‌گری	۳۰۴
۵-۳. اسوه‌سازی در بصیرت‌آفرینی و فتنه‌زدایی	۳۰۵
۵-۴. اسوه‌سازی در زمینه‌سازی هدایت	۳۰۵

۳۰۷	خاتمه : غایت نظام‌سازی حسن
۳۰۹	مراتب غایت در نظام‌سازی حسن
۳۱۲	از مواجهه با حسن تا لقای اسوه حسنه
۳۱۴	مراتب اسوه حسنه در نظام‌سازی حسن
۳۱۶	ارتباط اسوه حسنه با حمد
۳۲۲	منابع
۳۲۸	نمایه

www.ketab.ir

مقدمه

در نظام‌سازی حُسن به شیوه‌های جایان‌سازی حُسن در زندگی پرداخته می‌شود و در صدد است تا شرایطی را فراهم آورد تا به‌یچ‌ب‌شود حُسن‌های فردی و اجتماعی به‌فوران درآید.

با توجه به مطلب فوق افرادی که متصدی به نام‌سازی حُسن هستند، ضرورتاً باید محسن باشند و چنین افرادی باید بر مبنای علم و دانش کاربردی و تفصیلی و حکمتی ربّانی، پروژات خود و دیگران را برنامه‌ریزی نمایند.

شکر نعمت و صبر که از شاخصه‌های ایمان است از جمله ضرورت‌هایی است که افراد متصدی نظام‌سازی حُسن لازم است واجد آن باشند. از همین نام یاد شده عظمت و شکوه حُسن فهمیده می‌شود، زیرا پیاده‌سازی حُسن در جامعه شکر و حکمت را بارور و صبر و احسان به دیگران را شکوفا می‌کند. این حقیقت والا را در سوره مبارکه فصلت آیات ۳۳ تا ۳۵ اینگونه تبیین می‌کند:

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ * وَ لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ * وَ مَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَ مَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حُظٍّ عَظِيمٍ

و کیست خوشگفتارتر از آن کس که به سوی خدا دعوت نماید و کار نیک کند و گوید: «من [در برابر خدا] از تسلیم‌شدگانم»؟ و نیکی با بدی یکسان نیست. [بدی را] به آنچه خود بهتر است دفع کن آنگاه کسی که میان تو و میان او دشمنی است، گویی دوستی یک‌دل می‌گردد. و این [خصلت] را جز کسانی که شکایا بوده‌اند نمی‌یابند، و آن را جز صاحب بهره‌ای بزرگ، نخواهد یافت.

برای بررسی و غور در نظام‌سازی حُسن می‌توان سیره پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله و اهل بیت علیهم‌السلام را مورد مطالعه قرار داد. لحظه لحظه این سیره، بروز حُسن و تربیب به آن است.

همچنین در بیشتر سوره‌های قرآن جلوه‌های حُسن از ناحیه مردان و زنان الهی حکایت شده است. در این حکایت جریانی از لطف و رحمت الهی به تصویر کشیده شده است. در این بین برخی از روایات مانند سوره مبارکه صافات، یوسف، لقمان و... جلوه‌ای خاص یافته است.

بدیهی است سخن از جلوه زیبایی تنها شایسته نیکوصفتهان است و اگر در این کتاب بر این کار مبارک شده است به دل‌ال‌شناخت سیره و اخلاق اولیای الهی به منظور قرب به منزلت ایشان است. پس رسیدن این سعی غیربلیغ‌تولی‌ای است که امید شفاعت را در نهادها زنده می‌کند و ما را به مقام منبع اولیا نزدیک می‌کند.

از مطالب مهمی که در مقدمه لازم است به آن اشاره شود، ضرورت بحث نظام‌سازی حُسن است. در رابطه با ضرورت این مهم می‌توان موارد زیر اشاره کرد:

۱. انسان با بروز حُسن است که خود را به تکوین هستی رسانده و به مقام حمد و تسبیح تکوینی می‌رساند.

۲. انسان با آموزش حمد و تسبیح می‌تواند بروز حُسن را در خود تقویت کند. لذا این آموزش در صدر آموزش‌های نظام‌سازی حُسن قرار دارد.

۳. تنها با مشاهده حُسن است که عقل انسان شکوفا می‌شود، لذا در نظام‌سازی حُسن امکان این شکوفایی فراهم می‌گردد.

۴. اوج و تکامل انسان به دلیل علم و توان او نسبت به حُسن، حسنه و حسنات است. بنابراین در نظام‌سازی رسیدن به این اوج مد نظر است.